

Irak, Filistin, Gazze gibi ülkelerde Müslümanların sıkıntı çekmesinin hikmeti ne olabilir? Şu an İslam Dünyasının bulunduğu halin sebebi nedir? İmtihan ya da bir ceza mı? Risalede Üstad'ın bu konuda açıklaması var mı?

Her musibet kahr değil; her musibeti, her hastalığı yahut her felaketi mutlaka bir kahr tecellisi olarak görmemek lâzım.
Bir hadis-i şerifte de şöyle buyruluyor:

“Belâların en büyüğü peygamberlere, sonra evliyaya, sonra diğer has kullara gelir.”(1)

Belâ, denilince “musibetlerle imtihan olmayı” anlıyoruz. Ağır imtihanların neticeleri de büyüktür. Memur imtihanıyla, meselâ kaymakamlık imtihanında sorulan sorular elbette bir değil. Birincisi ikinciden ne kadar kolaysa, ikincinin sonucu da birinciden o kadar önemli.

Konuyla ilgili harika bir tespit:

“Kaderin her şeyi güzeldir, hayırdır. Ondan gelen şer de hayırdır. Çirkinlik de güzeldir.”(2)

İnsan öncelikle kendi bedenini şöyle bir gözden geçirmeli. Her organını ayrı ayrı düşünmeli.

Ve sormalı kendi kendine: Hangisinin yeri, şekli, büyüklüğü, vazifesi en güzel şekilde takdir edilmemiş? Sonra kendi ruh dünyasına intikâl etmeli ve aynı düşünceyi o âlem için de sürdürmeli. Hafıza mı gereksiz, hayal mi? Sevgi mi fazlalık, korku mu?

Beden bütün organlarıyla bir bütün teşkil ettiği ve ancak o zaman fayda sağladığı gibi, ruh da bütün duyguları, hissiyatı ve lâtifeleriyle bir bütün. O da ancak böylece netice verebiliyor. İnsan ruhundan, akıl ve hafızayı çekip alsanız hiçbir fonksiyon icra edemez olur. Endişe duygusunu alsanız tembelleşir; ne dünyasına çalışır ne âhiretine. Korkuyu çıkarsanız, hayatını koruyamaz hale gelir. Sevgi hissi taşıyorsa, hiç bir şeyden zevk alamaz.

İşte insanın, hem bedeni hem de ruhu en güzel ve en hikmetli bir şekilde tanzim edilmiş. Buna **“bedihi kader”** deniliyor. Aynı şekilde, insanın bir ömür boyu başından geçen hâdiseler de nizamlı ve intizamlı. Buna da **“mânevî kader”** denilmekte. Bedihi kader, mânevî kaderden haber veriyor. Her ikisinin de her şeyi güzel... Elbette ki, cüz’i iradeyle işlenen günahlar, isyanlar hariç.

Mânevî kaderin irademiz dışındaki tecellileri karşısında, aciz bir kul olarak, ne yapacağımızı şaşırduğumuz, bocaladığımız zaman, hemen bedihî kadere ve ondaki sonsuz hikmetlere nazar etmeliyiz. Meselâ, anne rahmindeki rahimane terbiyemizi hatırlamalıyız: O dönemde İlâhî hikmet ve rahmet bizi en güzel şekilde terbiye ediyordu ve biz olanların hiçbirinin farkında değildik.

Şimdi de aynı rahmetin başka cilveleriyle yaşıyoruz.

“Allah’a karşı hüsnüzan ibadettir.” hadisinden dersimizi tam alarak, bizi o gün öylece besleyen, büyüten ve her şeyimizi en güzel şekilde tanzim eden Rabbimizin rahmetine itimat etmeliyiz. Karşılaştığımız her hâdiseyi bir imtihan sorusu olarak değerlendirmeli ve nefsimizin hoşuna gitmeyen olaylarda da bir rahmet tecellisi aramalıyız. İnsan sadece nefsini ölçü aldı mı yanılır. Bir gencin nefsi, okula gitmemek ve oyun oynamaktan yanadır. Ama akıl bunun karşısına çıkar. İstikbâldeki güzel makamları, yahut çekeceği sıkıntıları gösterir, onu oyundan vaz geçirir. Demek ki, nefis için güzel olan, akıl için güzel olmuyor.

Kalp ise apayrı bir âlem. O, iman ile nurlanırsa, her şeyi ve her hâdiseyi İlâhî isimlerin birer tecellisi olarak görür. **“Allah’ın bütün isimleri güzel olduğu gibi, onların bütün cilveleri, bütün tecellileri de güzeldir.”** gerçeğine ulaşır. Artık bu bahtiyar kul için, çirkinlik diye bir şey kalmaz ortada.

“Kahrın da hoş, lütfun da hoş.” diyenler, bu makama varmış bahtiyar insanlardır. Bu zatlar, “Allah onları sever, onlarda Allah’ı” sırrına ermişlerdir.

•••

Nur Küllayâtında, **güzellik** iki kısımda incelenir: **“Bizzat güzel”** ve **“neticeleri itibariyle güzel”** diye. Bu sınıflandırmaya bazı örnekler verebiliriz: Gündüz bizzat güzeldir, gecenin de kendine göre ayrı bir güzelliği vardır. Biri uyanıklığı, diğeri uyumayı andırır. İkisine de ihtiyacımız olduğu açık değil mi?

Öte yandan, meyve bizzat güzeldir, ilâç ise neticesi itibariyle güzel.

İnsanın muhatap olduğu hâdiseler de ya gece gibidir, yahut gündüz gibi. Sıhhat gündüzü andırır, hastalık ise geceyi. Hastalığın günahlara kefareti olduğu, insana âczini ders verdiği, kulluğunu ikaz ettiği, kalbini dünyadan kesip Rabbine çevirdiği düşünülürse, onun da, en az sıhhat kadar büyük bir nimet olduğu görülür. Sıhhat beden bayramıdır, hastalık ise kalbe gıdadır.

“Gece ve gündüz” bu kâinatta aralıksız faaliyet gösteren **“celal ve cemal”** tecellilerinin sadece bir halkası. Elektriğin eksi ve artı kutupları, gözün karası ve akı,

kanın al ve akyuvarları gibi daha nice halkalar var. İç dünyamızda ve dış âlemde bu ikililerle kuşatılmışız ve her birinden ayrı faydalar ediniyoruz.

Konuyla yakından ilgili bir âyet-i kerimenin meâli şöyledir:

“Olur ki, siz bir şeyden hoşlanmazsınız, halbuki o, hakkınızda bir hayırdır. Ve olur ki, bir şeyi seversiniz, halbuki hakkınızda o bir şerdir.” (Bakara, 2/216)

Âyet-i kerime cihatla ilgili, ama hükmü umumî. Ve bu âyetle bir başka “ikili” nazarımıza veriliyor: Harp ve sulh. Sulh yani barış gündüz gibidir, herkesin hoşuna gider; harp ise geceyi andırır. Ama gerektiğinde harp etmeyenlerin istikbâlleri kararır, nesilleri daimi bir zulmete boğulur. Cihatta şehit olanlar ise bir anda velayet makamına çıkarlar ve kaybettikleri dünya hayatı onların bu yeni hayatları yanında gece gibi kalır.

Ölümden daha ileri bir musibet düşünülebilir mi? Âyet-i kerime, nefsin hoşlanmadığı bu olayın altında büyük hayırlar bulunduğunu haber vermekle, dünyanın diğer belaları, hastalıkları, felaketleri için bizlere büyük bir teselli vermiş olmuyor mu?

Bir hadis-i kutsî: **“Rahmetim gazabımı geçti.”** Bu hadis-i kutsîye şöyle bir mânâ verilmiştir: **“Her musibetin altında Allah’ın nice rahmet cilveleri vardır ki, o musibetin verdiği elemeleri, acıları geçmiştir.”**

Ebediyet yanında ömür bir an gibi de kalmıyor. Bu kısa hayatta başımıza gelen hastalıklar, belâlar, sıkıntılar ebedî hayatımız hakkında hayırlı oluyorsa, ne gam! Sonsuza göre yetmiş-seksen yılın ne hükmü var?!.. Bu dünyanın bütün fânî belâları ve sıkıntıları ebedî saadet yanında hiç hükmünde kalmıyor mu?

Ama, insanın nefsi, peşin zevkin tâlibidir; istikbâle nazar etmez. O saha, akıl ve kalbe aittir.

Az önce de değindiğimiz gibi, **her musibet mutlaka “kahır” değildir.** Nefsimizin hoşuna gitmeyen ve fânî dünyamızı karartan olaylar: Ya İlâhî bir ikazdır, bizi yanlış yoldan geri çevirir. Veya, günahlarımıza kefarettir; acımızı bu dünyada çektirir, ebedî âleme bırakmaz.

Yahut, insan kalbini geçici dünya hayatından, Allah’a ve âhirete çevirmeye bir vasıtaadır.

Öte yandan, musibetler insan için sabır imtihanıdır; bu imtihanı kazanmanın mükâfatı ise çok büyüktür.

Son olarak, bunlar İlâhî bir tokat, bir kahırdır. **Umumî musibetlerde bunların hepsinin de hissesi olabilir. Bir grup için kahır, bir başkası için ikaz, bir diğeri için günahlara kefarete...**

Münferit belâlarda ise, bize göre en selâmetli yol, şu olsa gerek: Musibet kendi başımıza gelmişse, nefsimizi suçlayalım; onu tövbeye sevk edelim. Başkalarına gelen belâ ve âfetleri ise onların terakkilerine vesile bilelim. Böylece hem nefis terbiyesinde yol kat etmiş, hem de başkaları hakkında kötü düşünmekten kurtulmuş oluruz.

Dipnotlar:

- (1) bk. bk. *Münâvî, Feyzül-Kadîr, 1/519, no: 1056; el-Hâkim, el-Müstedrek, 3/343.*
(2) bk. [Sözler, Yirmi Altıncı Söz.](#)

İlave bilgi için tıklayınız:

- [BELA VE MUSİBETLERİN KADER CEPHESİ.](#)
- [Müslümanların, İslam ülkelerinin geri kalmasının sebepleri nedir?](#)